

ETKİNLİK 1: Metinde Başlık

Aşağıda verilen başlıklardan metin için en uygun olanını seçerek işaretleyiniz.

1.

Öfke, hepimizin belli zaman dilimlerinde yaşadığı bir duygudur. Başlamış olan bir öfke patlamasını durdurmak çok zor olsa da bazı egzersizlerle öfkeyi daha az yaşamak mümkündür. Derin nefes almak, öfke hissettiğimiz insanla sakin bir ses tonuyla, açık ve anlaşılır bir şekilde konuşmak o patlama anlarını engellemek için ilk yapılacaklardır. Bunlardan sonuç alınmadığı durumlarda ise kısa süreli ortam değiştirmek öfkeden en az etkilenerek çıkmayı sağlayacaktır.

Öfke Duygusunu Oluşturan Olaylar

Öfke Anında Yapılması Gerekenler

2.

Orta Çağ'ın zengin İtalyan aileleri, atalarından kalan değerli eşyaları bir araya getirip koleksiyonlar yaptılar. Bu koleksiyonlar Avrupa saraylarına örnek oldu. Avrupalı saray mensupları kendilerinde bulunan, kıymet verdikleri eserleri tarihlerine ve türlerine göre ayırarak "galeri" adını verdikleri saray koridorlarına yerleştirdiler. Zamanla bu binalar yalnızca bu eserlerin sergilenmesi için kullanılmaya başlandı ve halka açık hâle getirildi. Böylece günümüzdeki modern müzelerinin temeli atılmış oldu.

Modern Müzelerin Ortaya Çıkışı

Müzelerde Bulunması Gereken Özellikler

3.

17. yüzyılda Fransa'da Montgolfier kardeşler kumaştan yapılmış bir sıcak hava balonu geliştirdi. Balonun sepetine binerek 25 dakikada 9 kilometrelik mesafe katettiler. Gene aynı yüzyıl içinde bu balon geliştirilerek hidrojen balonu icat edildi ve icat edilen bu balon 45 dakika kadar uçup 21 kilometre uzaklıktaki bir köye indi. Bu icadın biraz daha geliştirilmesiyle dümenle yönlendirilebilen bir hidrojen balonu yapıldı. Bu balonla 7 saatte yaklaşık 186 km'lik yol gidildi.

Balonla Uçuşun Tarihi

Hava Araçlarının Gelişimi

4.

B12 vitamini, esas olarak hayvansal kaynaklarda bulunur. Kırmızı et, tavuk, balık, süt ve süt ürünleri gibi gıdalar B12 vitamini açısından zengin besinlerdir. Ayrıca yumurta da önemli bir B12 kaynağıdır. Et tüketmeyen bireyler, bu vitamini yeterince alabilmek için dikkatli olmalıdır. B12 vitamini takviyeleri veya B12 ile zenginleştirilmiş gıdalar alarak eksikliklerini gidermeye çalışmalıdır. Örneğin piyasada bulunan B12 ile zenginleştirilmiş bitkisel sütleri, tahılları ve et alternatiflerini kullanabilirler.

B12'nin Faydaları

B12 İçeren Gıdalar

ETKİNLİK 2: Metinde Konu

Aşağıda verilen metinlerin konusunu belirleyerek uygun alanı işaretleyiniz.

1. Avustralya'nın yerli halkı olan Aborjinler, hiç değişmeden günümüze kadar ulaşmış en eski insan topluluğudur. Dünyanın geri kalan kısmındaki birçok yerli halk, dünyadaki gelişmelerden bir şekilde etkilenip değişmiştir. Ancak Avustralya'yı yurt edinen Aborjinler diğer kıtalara uzak kaldıkları için olan bitenden habersiz, on binlerce yıl hayatlarını aynı şekilde yaşamaya devam etmişlerdir.

Aborjinlerin kültürel özellikleri

Değişmeyen halk: Aborjinler

2. Etrafta koşuşturup daldan dala gezen sincapların yanı sıra bir de ağaçlar arasında süzülerek hareket eden sincaplar var. Ön ve arka bacaklarını açtıklarında derileri gergin hâle gelen bu sincaplar bu özellikleri sayesinde ağaçlar arasında süzülerek kontrollü uçuş yapar. Geceleri ormanlarda yarasalarla karıştırılan bu sincaplar, uçma hareketini kısa mesafelerde yapabilir.

Sincaplarda beslenme

Uçan sincap

3. Günümüzden 5000 yıl önce Mısır'da yaşayan insanlar bolca tahıl özellikle de kavılca buğdayı yetiştiriyor ve bunu kullanıp farklı yiyecekler üretiyorlardı. Çeşitli sebze ve meyveleri de pişmiş, çiğ ya da kurutulmuş biçimde sıklıkla tüketiyorlardı. Eski Mısır'da kırmızı et tüketilse de bu çok sık olmazdı ve herkes bu yiyeceğe ulaşamazdı. Bazı memeli hayvanları, kuşları ve Nil Nehri'nde bulunan balıkları sıklıkla yerlerdi ancak bazı balık türlerini yemek inançları gereği yasaktı.

Eski Mısır medeniyetinde yemek kültürü

Mısır medeniyetinin insanlığa katkısı

4. Türklerde çorba kültürü Orta Asya bozkırlarına kadar uzanmaktadır. Orta Asya'da yaşayan göçebe Türkler arasında çorbalar genellikle tahıllardan yapılan yiyeceklerdir. Makarna türü yiyecekler içine et konularak çorba şeklinde pişirilirdi. Günümüze kadar uzanan ve halk arasında sofraların baş tacı olarak bilinen tarhana çorbası da Orta Asya'ya uzanmaktadır. Önemli bir besin maddesi olarak görülen çorbalardan yağlama ve potlaç adı verilenler, soyluluk göstergesi sayılan ziyafetlerin olmazsa olmazlarıydılar.

Eski Türklerde çorba kültürü

Anadolu'da yemek adabı

ETKİNLİK 3: Metinde Anahtar Sözcük

Aşağıdaki metinler için verilen sözcükleri dikkatle inceleyiniz. Bu sözcükler metnin anahtar sözcüklerinden biriye "+" değilse "-" koyunuz.

1. Yılanların dilleri diğer canlılardan farklı olarak çatallı yapıdadır. Bu dilin çok net bir görevi vardır. Havada var olan her türlü kokuyu almak. Yılanlar dillerini çok hızlı hareket ettirir. Bundaki amaçları dillerin âdeta bir radar gibi kullanarak kokuları damaklarında bulunan koku alma hücrelerine göndermektir. Bu çatal uç ise yılanların koku duyusunun iki kat daha hassas olmasını sağlar.

Yılan

Radar

Koku

Dil

2. Düşüncelerimiz gibi bedenimiz de duygularımızdan etkilenir ve her duyguya karşı farklı farklı tepkiler verebilir. Bu süreçte en büyük rol, hormonlara aittir. Hissettiğimiz duyguya göre bedenimizde salgılanan hormonlar farklılık gösterir. Bu da her duygunun bedenimizin işleyişinde farklı değişikliklere yol açmasını sağlar. Örneğin bazı hormonlar, içinde bulunduğumuz duruma göre organlarımızın çalışmasını hızlandırırken bazıları yavaşlatabilir.

Hormon

Beden

Düşünce

Duygu

3. Özgüven gelişimi çocukluk döneminde oldukça önemlidir çünkü bu dönem, bireyin kişisel ve sosyal kimliğini oluşturmaya başladığı bir dönemdir. Çocuklar, aileleri, öğretmenleri ve çevrelerindeki diğer bireylerden aldıkları geri bildirimler ve deneyimlerle kendilerini değerlendirirler. Olumlu deneyimler ve destekleyici bir çevre, çocuğun özgüveninin gelişmesine yardımcı olurken olumsuz deneyimler özgüveni zayıflatabilir.

Çocuk

Yardımcı

Özgüven

Gelişim

Öğretmen